

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM İLE İLGİLİ MERAK EDİLENLER

SORU 1 :

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA KİMLER BAŞVURABİLİR VE HANGİ MESLEK ALANLARINDA EĞİTİM ALINABİLİR?

Mesleki ve teknik Anadolu liselerine ile çok programlı Anadolu liseslerine 8'inci sınıfı tamamlayan herkes başvurabilir.

Hangi meslek alanlarında eğitim verildiği ile ilgili güncel listeyi, kitapçığımızın en arka sayfasından ve **Mesleğim Hayatım Portalı**'ndan **Mesleğim Geleceğim ve Kariyerim** bölümünden tüm detaylara ulaşabilirsiniz.

<http://meslegimhayatim.meb.gov.tr>

MESLEĞİM
HAYATIM

SORU 2 :

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE BAĞLI OKUL TÜR VE PROGRAMLARI NELERDİR?

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okul Türleri ve Programları

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

- Anadolu Meslek Programı (AMP)
- Anadolu Teknik Programı (ATP)

Çok Programlı Anadolu Lisesi

- Anadolu Meslek Programı (AMP)
- Anadolu Lisesi (AL)
- Anadolu İmam-Hatip Lisesi (AİHL)

Mesleki Eğitim Merkezi

- Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MEMP/Ustalık Programı)

SORU 3 :

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN AVANTAJLARI NELERDİR?

Meslek ve teknik eğitimin avantajlarından bazılarını şöyle sıralamak mümkündür:

- Her insanın mutlaka bir meslek sahibi olması gerektiği, mesleğin yükseköğretimden önce ortaöğretim seviyesinde mesleki ve teknik öğretim kurumlarında ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda erken yaşta edinilebileceği,
- Bireyin refahı ve mutluluğu ile ülkemizin gelişmesinde ve kalkınmasında nitelikli yetişmiş iş gücü ihtiyacı olduğu, bunun da ancak mesleki ve teknik eğitimle sağlanabileceği,
- Alan eğitimine başlayan 9 uncu sınıf öğrencilerinden başlamak üzere tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin alanına yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimini aldığı, iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sigortalandığı,
- Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri ile kişilik özellikleri doğrultusunda uygun alana yönlendirilmesi gerektiği,
- İşletmelerde mesleki eğitim ve staj yapan öğrencilere 5/6/1986 tarihli 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu hükümlerine göre asgari ücretin net tutarının %30 undan az olmamak üzere ücret ödendiği,
- Organize sanayi bölgelerinde ve dışında açılan özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde uygulanan ve her yıl Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanan tebliğde belirlenen alanlarda öğrenim gören öğrenciler için karşılıksız eğitim ve öğretim desteği ödemesinin yapıldığı,
- Mezunlara teknisyen ünvanı verildiği,

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN AVANTAJLARI NELERDİR?

- Mezunlara diploma ile birlikte işyeri açma belgesi (iş yeri açma yetkisi özel kanunlarla belirlenen sağlık meslek alanlarında iş yeri açma belgesi verilmez), aldığı ve başardığı modülleri, dersleri ve kredileri gösteren belge ve Avrupa Birliği ülkelerinde iş bulmalarına kolaylık sağlayacak Europass Sertifika ekinin verildiği,
- Mesleki eğitim merkezlerine kayıt yaptırarak aynı imkânlardan yararlanabileceği, 11 inci sınıfın sonunda kalfalık ve 12 nci sınıfın sonunda da ustalık belgesine ulaşılacağı,
- Yükseköğretime geçişte alanlarının devamı niteliğinde önlisans ve lisans programlarının bulunduğu, diğer yükseköğretim programlarını da tercih etmelerinde hangi bir engel olmadığı,
- Üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Mezunları (M.T.O.K.) için kontenjan ayrıldığı,
- Diplomalarını ibraz etmeleri şartıyla lise veya dengi okul mezunlarının askerliklerini istemeleri hâlinde mezuniyet tarihinden itibaren üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl süreyle ertelenebildiği, erteleme sürelerinin lise veya dengi okul mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçmemek üzere askerliklerini erteleme haklarının bulunduğu,
- Özel eğitim meslek liseleri ile özel eğitim meslek okulları ve bu okulların programının uygulandığı özel eğitim sınıflarında da mesleki eğitim yapıldığı,
- Ortaöğretim seviyesinde bir meslekte uzmanlaşan öğrencilerin, mezun olduklarında daha çabuk ve daha kolay iş bulabildiği,

dikkate alınarak mesleki ve teknik eğitim tercih edilmelidir.

SORU 4 :

MESLEK EĞİTİMİ NASIL YAPILMAKTADIR?

Öğrencilerimiz, kayıtlı oldukları program türüne göre haftalık ders çizelgesindeki derslerin eğitimini teorik ve uygulamalı olarak alırlar. Meslek derslerinin tamamı uygulamalı ders niteliğindedir. Bu nedenle uygulamalı eğitim meslek alanının atölye ve laboratuvarlarında öğretmen gözetiminde, işletmelerde ise eğitici personel/usta öğretici gözetiminde işletmelerde mesleki eğitim veya staj olarak yapılmaktadır.

SORU 5 :

MESLEK SEÇİMİ YAPARKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

Meslek seçiminde öğrencilerimizin gelecekte hayal kırıklığına uğramaması için seçeceği mesleğe yeteneklerinin uygun olup olmadığını, sahip olduğu yeteneklerle yapacağı mesleğin gerektirdiği yeteneklerin ne kadar örtüştüğünü iyi bilmesi gerekmektedir. Bunun için meslekleri iyi tanımalı, mesleğin çalışma koşullarını, iş bulma olanaklarını, gelir düzeyini, kendini geliştirme fırsatlarını, sağladığı sosyal imkânları, yetenekleri ve kişisel özellikleriyle seçtiği mesleğin uygun olup olmadığını çok iyi araştırmalıdır. O meslekte çalışan kişilerle görüşmeye, onlardan bilgi almaya çalışılmalıdır. Bu konularda yardımcı olacak dokümanlara, **Mesleğim Hayatım Portalı**'ndan ulaşılabilmektedir. Merak edilen konularla ilgili olarak mutlaka sınıf/rehberlik öğretmenleriyle görüşmek çok faydalı olacaktır.

SORU 6 :

ANADOLU TEKNİK PROGRAMI VE ANADOLU MESLEK PROGRAMI NEDİR?

Anadolu Teknik Programı; Ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının amaçları doğrultusunda bir mesleğe yönelik bilgi ve becerilerin yanında üst öğrenime hazırlayan akademik dersler ağırlıklı olarak verilmektedir. Mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına, merkezi sistem sınav puanına göre öğrenci alınır. Anadolu teknik programında bir mesleğe yönelik bilgi ve becerilerin yanında hedefledikleri yükseköğretim programına göre 12. Sınıfta seçtikleri akademik destek programında eğitim verilmektedir. Bu programa devam eden öğrenciler toplam 40 gün staj yaparlar. Stajın 10 iş gününe kadar olan kısmı 9 uncu sınıfın sonunda olmak üzere 11 inci sınıf sonuna kadar tamamlanması gerekmektedir.

Anadolu Meslek Programı; Ortaöğretim kurumları ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının amaçları doğrultusunda bir mesleğe yönelik bilgi ve becerilerin yanında öncelikle hayata, istihdama ve yükseköğretime hazırlayan derslerle birlikte işletmelerde mesleki eğitim ağırlıklı olarak eğitim verilmektedir. Anadolu meslek programlarına yerel yerleştirme ile öğrenci alınmaktadır. Özel program ve proje uygulayan okul kapsamında olması halinde merkezi sistem sınav puanına göre de öğrenci alınmaktadır. Anadolu meslek programındaki 12. sınıf öğrencileri haftada 3 gün; yoğunlaştırılmış eğitimde 10 ve 11. sınıfın mayıs ve eylül aylarında haftalık azami çalışma süresini geçmemek şartıyla haftada 6 gün olarak işletmelerde mesleki eğitim görmektedir.

SORU 7 :

MESLEK ALANI VE DALI NEDİR?

Alan: Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam imkânı sağlayan programların her biridir.

Dal: Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarında uygulanan bir alan altında belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam imkânı sağlayan işkollarından her biridir.

Öğrenciyi hedeflediği yükseköğretim programlarına ve/veya mesleğe, iş alanlarına yönelten ve bu yönde gelişme imkânı sağlayan meslek/alan ve dal derslerinin eğitimi diğer derslerle birlikte mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında yapılmaktadır.

SORU 8 :

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA NASIL KAYIT YAPILIR?

Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri ile Çok Programlı Anadolu Liselerine;

Resmi ve özel ortaokulları, imam-hatip ortaokullarını, açık öğretim ortaokulunu, yurtdışında e-Okul sistemine kayıtlı bulunan bir ortaokulu veya bünyesinde özel ilköğretim programı uygulanan Araştırma, Geliştirme, Eğitim ve Uygulama Merkezini (ARGEM) bitiren öğrencilerden öğretim yılının başlayacağı tarihte 18 yaşını bitirmemiş olanlar bilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda;

- Merkezi sınav puanıyla,
- Ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara tercihe bağlı olarak,
- Ortaöğretim kayıt alanı dışındaki pansiyonlu okullara tercihe bağlı olarak,
- Denizcilik alanına özel olarak "gemi adamı olur sağlık raporu" olanların kayıtları yapılır.

Mesleki Eğitim Merkezlerine;

Kayıt yaptırmak için en az ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu bitirmiş ve 14 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Mesleki eğitim merkezine kayıt yaptıracak öğrenciler aynı zamanda işletmede mesleki eğitimi yapacakları bir işletmeyle sözleşme imzalaması gerekir. Mesleki Eğitim Merkezine öğrenci kayıtları yıl boyunca devam eder. Başvuru şartlarını taşıyan kişilerden halen bir işletmede çalışanlar veya işletmede çalışmayıp mesleki eğitim almak isteyenler kimlik bilgileriyle birlikte en yakın mesleki eğitim merkezine veya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine müracaat edebilirler.

SORU 9 :

MESLEK LİSELERİNDE HAZIRLIK SINIFI VAR MI?

Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda, yabancı dil bilgisinin zorunlu olduğu alanlarda yoğunlaştırılmış yabancı dil eğitiminin yanı sıra hazırlık sınıfları da açılmaktadır. Hazırlık sınıfı bulunan okullar, Ortaöğretime Geçiş, Tercih ve Yerleştirme Kılavuzuyla birlikte ilan edilmektedir.

SORU 10 :

EĞİTİM ALINACAK MESLEK ALAN/DAL TERCİHİ NASIL YAPILIR?

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan meslek alan/dalları esas alınarak 9'uncu sınıf öğrencilerimizin, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda, alan tercihlerini yapabileceklerine dair ilgili okullarda kurulan Meslek Tanıtma Kulüplerince Ahilik Haftası ile Mesleğim Geleceğim ve Kariyer Haftası etkinlikleri kapsamında sınıf/rehberlik öğretmenlerinin de katılımıyla bilgilendirme, tanıtım ve rehberlik faaliyetleri yapılarak öğrenci ve velilerin meslek seçimlerinde isabetli karar vermeleri sağlanmaktadır.

9'uncu sınıfta öğrenim göreceğ öğrencilerle ilgili olarak; merkezi sınav puanıyla öğrenci alınan Anadolu teknik programlarına ve proje uygulanan Anadolu meslek programı alanlarına, tercihleri doğrultusunda doğrudan öğrenci yerleştirilir. Diğer Anadolu meslek programlarında alan seçimi ise alanlarla ilgili okullarında gerekli tanıtım, bilgilendirme ve rehberlik faaliyetleri yapıldıktan sonra tercihleri doğrultusunda e-Okul sistemi üzerinden yapılır.

Öğrencinin 9'uncu sınıf sonundaki alan ortak eğitimindeki yetenek ve başarıları, sektörün ihtiyacı, öğrenci ve velilerin talepleri ve grup oluşturma sayıları dikkate alınarak ilgili okul müdürlüğünce dala geçiş işlemleri yapılır. Tercihlerin belli dallarda yoğunlaşması hâlinde önceki sınıflardaki yıl sonu başarı puanı yüksek olanlara öncelik verilir.

SORU 11 :

TERCİH EDİLEN MESLEK ALANI BAŞKA İLLERDE OKUNABİLİR Mİ?

Merkezi sınav puanıyla öğrenci alınan Anadolu teknik programlarına ve özel program ve proje uygulanan Anadolu meslek programının alanlarına, ikamet edilen il/ilçe ayrımı yapılmaksızın öğrencilerin eğitim almak istedikleri alanın bulunduğu okullara tercih önceliği ve puan üstünlüğüne göre tercihleri doğrultusunda doğrudan yerleştirilmektedir. Ayrıca doğrudan kayıt yapılan meslek alanına farklı illerde kontenjan boşluğu varsa nakil yolu ile de geçiş yapılabilmektedir.

Söz konusu okullarda öğrenim görmek istenen meslek alanının tercih edilmesi halinde barınma koşullarının velilerince sağlanması gerekmektedir. Bununla birlikte pansiyonlu ortaöğretim kurumlarının yatılılık imkânlarından yararlanmak isteyenlerin de il/ilçe/okul yatılılık komisyonlarına başvuruda bulunması ve cinsiyetlerine göre kontenjan olması halinde parasız veya paralı yatılı olarak öğrenim görmeleri mümkün olabilmektedir.

Ortaöğretim kayıt alanı içerisinde yerel yerleştirme ile öğrenci alınan Anadolu meslek programlarının bulunduğu pansiyonlu okullarda ilgili meslek alanının bulunması halinde tercihe bağlı olarak yerleşmeleri mümkün görülmektedir.

SORU 12 :

EĞİTİM ALINAN MESLEK ALAN/DAL DEĞİŞTİRİLEBİLİR Mİ?

Alan eğitimine başladığınız sınıfın birinci döneminin sonuna kadar alan değiştirme hakkınız vardır. Alan değişikliğini kendi okulunuzda yapabileceğiniz gibi başka okullara geçerken de yapabilirsiniz.

Öğrencinin sağlık durumunun, geçmek istediği alanın öğrenimine elverişli olması gerekir. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin meslek alanı ve dalına yönlendirilmesinde öğrencilerin yetenekleri, sağlık ve engel durumları ile özellikleri dikkate alınır. Bu öğrencilerin bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) geliştirme biriminin önerisi ve öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonunun kararı doğrultusunda alan ve dal tercihi yapmaları sağlanır. Yetenek, mülakat, mülakat ve beden yeterliliği sınavıyla öğrenci alınan alanlarına, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde belirtilen esaslar dışında diğer alan ve ortaöğretim kurumlarından nakil ve geçiş yapılmaz.

SORU 13 :

ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI OLANLAR MESLEKİ EĞİTİM ALABİLİR Mİ?

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedede diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla, bu bireylere destek eğitim hizmetleri de sağlanarak akranlarıyla birlikte tam zamanlı ya da özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak kaynaştırma/ bütünleştirme yoluyla eğitim verilmektedir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında durumları ayrı bir sınıfta eğitim görmeyi gerektiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için özel eğitim programı uygulamak üzere özel eğitim sınıfı da açılabilmektedir. Öğrencinin sağlık durumunun, geçmek istediği alanın öğrenimine elverişli olması gerekir. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin meslek alanı ve dalına yönlendirilmesinde öğrencilerin yetenekleri, sağlık ve engel durumları ile özellikleri dikkate alınır. Bu öğrencilerin bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) geliştirme biriminin önerisi ve öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonunun kararı doğrultusunda alan ve dal tercihi yapmaları sağlanır. İl/ilçe milli eğitim müdürlüklerinde kurulan "İl/İlçe Öğrenci Yerleştirme ve Nakil Komisyonu" nca durumlarına uygun okul/program ve alanlara yerleştirilmeleri sağlanır.

SORU 14 :

BURS VE YATILILIK İMKÂNI VAR MI?

Maddi imkânları yetersiz olan öğrencilerimiz isterlerse yatılılık imkânlarından ve Bakanlığımızca her yıl yapılan "İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavına (İOKBS)" girerek sınav sonucuna göre başarılı olan öğrenciler bursluluk imkânlarından faydalanabilmektedir.

Genel Müdürlüğümüz ve çeşitli kurum/kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolleri kapsamında başarılı olan öğrencilere özel burs desteği de sağlanmaktadır.

Yatılılık imkânı için tercih edilen okulun pansiyonundan yararlanılabileceği gibi kontenjanı bulunan başka okul pansiyonlarından da yararlanmak mümkündür. Bursluluk sınavını kazananlar; bu haklarını istemeleri halinde burslu olarak veya tercih edecekleri pansiyonlu okula kayıt yaptırmaları halinde parasız yatılılıktan yararlanarak öğrenimlerine devam edebilmektedir.

SORU 15 :

ANADOLU LİSESİ 9'UNCU SINIFTA OKUYAN ÖĞRENCİLER, MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİNE GEÇEBİLİR Mİ?

Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, Anadolu ve Anadolu imam-hatip liselerinden; mesleki ve teknik Anadolu liseleri, mesleki ve teknik eğitim merkezleri ile çok programlı Anadolu liselerine; Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nde belirtilen esaslara göre nakil/geçiş yapılabilir.

SORU 16 :

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİNDE OKURKEN BAŞKA BİR OKUL TÜRÜNE GEÇİLEBİLİR Mİ?

Mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu Teknik veya Anadolu Meslek programlarında öğrenim görmekteyken diğer okul türlerine geçiş yapmak isteyen öğrenciler ilgili okulların kayıt-kabul şartlarını taşımaları halinde merkezi sınav puanı veya ortaokul başarı puanı esas alınarak nakil-geçiş talepleri diğer okul türlerinin boş kontenjan ve merkezi sınav puanı/ortaokul başarı puanı üstünlüğüne göre, sınıf atlama işlemleri yapıldıktan sonra; 9, 10 ve 11'inci sınıfa geçmiş olan öğrenciler Ağustos ayı sonuna kadar okul değiştirerek geçebilir.

Mahalli yerleştirme ile öğrenci alınan okullarda başvurunun kontenjandan fazla olması durumunda 9'uncu sınıflarda sırasıyla; Ortaokul Başarı Puanı, 8'inci, 7'nci ve 6'ncı sınıf yıl sonu başarı puanı yüksek olana, eşitliğin bozulmaması hâlinde yaşı küçük olana; 10'uncu, 11'inci ve 12'nci sınıflarda ise sırasıyla bir önceki sınıfın yıl sonu başarı puanı yüksek olana, eşitlik yine bozulmaz ise yaşı küçük olana öncelik verilir.

SORU 17 :

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM VE STAJ NEDİR?

İşletmelerde Mesleki Eğitim; Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise kayıtlı oldukları mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında veya işletmeler ile kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitimdir.

Anadolu meslek programındaki 12'nci sınıf öğrencileri haftada 3 gün, yoğunlaştırılmış eğitimde 10 ve 11. sınıfın mayıs ve eylül aylarında haftalık azami çalışma süresini geçmemek şartıyla haftada 6 gün,; mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlı öğrenciler ise 9'uncu sınıftan itibaren tüm sınıf seviyelerinde haftada 4 veya 5 gün olarak işletmelerde mesleki eğitim görmektedir.

Staj; Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının Anadolu teknik programında kayıtlı öğrencilerin, tüm derslerini okulda görmeleri nedeniyle mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmelerini, iş hayatına uyumlarını, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmelerini ve okulda olmayan tesis, araç-gereci tanımalarını sağlamak amacıyla 40 iş günü işletmelerde uygulama eğitimi gördüğü mesleki eğitimdir.

Anadolu teknik programındaki öğrenciler 10 günü 9'uncu sınıf sonunda olmak üzere 11'inci sınıf sonuna kadar ders dışı zamanlarda 40 iş günü staj görmektedir. Anadolu meslek programlarındaki öğrencilerden çeşitli nedenlerle işletmelerde mesleki eğitime gidemeyenler de 40 iş günü staj yapmak zorundadır.

SORU 18 :

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM VEYA STAJ YAPILACAK İŞLETMELER NASIL SEÇİLİR?

İl ve ilçelerde mesleki eğitimden sorumlu şube müdürünün başkanlığında işletme belirleme komisyon/komisyonları kurulur. Komisyonlar;

- İlgili alanda eğitim veren okulların müdürü veya koordinatör müdür yardımcıları, ilgili alan/bölüm şefiyle birer meslek alanı öğretmeni,
- İlgili meslek alanını temsil eden esnaf ve sanatkârlar, sanayi ve ticaret odalarıyla işveren kuruluşundan birer temsilci,
- Türkiye İş Kurumu temsilcisi,
- Sağlık sektöründe, (b) ve (c) bentlerinde sayılanlar yerine il sağlık müdürlüğünün eğitimden sorumlu yöneticisi ve bağlı sağlık işletmelerinden birer temsilciden oluşur.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen sayıdan az personel çalıştıran ve okul müdürlüğüne yazılı olarak başvuran işletmelerin değerlendirilmesi amacıyla okul müdürlüğünce ilgili alan/bölüm, atölye ve laboratuvar şefiyle bir alan öğretmeninden işletme belirleme komisyonu oluşturulur.

İşletmelerin belirlenmesi; mesleki eğitim, staj ve tamamlayıcı eğitim yaptırmakla yükümlü işletmelerin, eğitime uygunluğuyla mesleki eğitim göreceğ öğrenci sayıları il veya ilçelerde kurulacak işletme belirleme komisyonları tarafından tespit edilir. Komisyon veya komisyonların düzenleyecekleri raporların bir örneği, bilgi için il millî eğitim müdürlüğüne gönderilir.

İldeki işletmelerde eğitim, staj ve tamamlayıcı eğitim yapılmasına gereksinim duyulan yeni meslek alan/dalları; il istihdam ve mesleki eğitim kurulu tarafından belirlenerek karara bağlanır ve Bakanlığa önerilir.

Mesleki eğitim yapılacak Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı işletmeler, Bakanlık ve Millî Savunma Bakanlığınca birlikte belirlenir.

SORU 19 :

STAJ YAPMAK ZORUNLU MU VE STAJ SÜRESİ NE KADARDIR?

Anadolu teknik programında öğrenim gören öğrenciler mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, iş hayatını tanımaları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri ve okulda olmayan tesis, araç-gereci tanımaları amacıyla 40 iş günü işletmelerde staj yapmak zorundadır. Anadolu meslek programı öğrencilerinin çeşitli nedenlerle işletmelerde mesleki eğitimlerini yapamamaları halinde ayrıca 40 iş günü staj yapmaları gerekmektedir.

SORU 20 :

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM VEYA STAJ YAPARKEN ÜCRET ALINIR MI?

Sektörün arzuladığı nitelikli iş gücünü yetiştirmek ve sektörün mali yükünü azaltmak amacıyla, işveren tarafından çırak öğrencilere ve mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu öğrencilerine asgari ücretin en az %30'u tutarında ücret ödenmektedir.

SORU 21 :

MESLEKİ EĞİTİM ALIRKEN PARA KAZANILABİLİR Mİ?

Çıraklık eğitiminin örgün ve zorunlu eğitim kapsamına alınması ile ekonomimizin temel yapı taşı olan işletmelerin çırak ihtiyacının karşılanması ve çırak öğrencilerimizin, âhilik kültüründen gelen usta-çırak ilişkisiyle mesleklerini işbaşında öğrenmeleri sağlanmıştır.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırarak; zorunlu eğitime devam eder, 11. sınıf sonunda Kalfalık Belgesi, 12. Sınıf sonunda Ustalık Belgesi ve de fark derslerini vermek suretiyle de meslek lisesi diploması almaya hak kazanırsınız. Eğitim süresince de işletmede beceri eğitimi yaparak 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu gereği asgari ücretin 1/3'ünden az olmamak üzere ücret alabilirsiniz.

SORU 22 :

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNE AIT BİLGİ VE DÖKÜMANLARA NEREDEN ULAŞABİLİRİM?

Mesleki eğitim merkezine yönelik meslek tanıtım bilgilendirme, alan dal listesi başvuru şartları vb. güncel dokümanlara **Mesleğim Hayatım Portalı**'ndan (<https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/egitim/mesleki-egitim>) ulaşılabilir.

SORU 23 :

USTA/KALFA OLMAK İÇİN YAPILMASI GEREKENLER NELERDİR?

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı Mesleki Eğitim Merkezlerine kayıt yaptırdıktan sonra sırası ile çırak/kalfa/ustalık eğitimlerini alarak gerekli teorik ve uygulamalı sınavlarda başarılı olup, Ustalık Belgesi alabilirsiniz. Mesleki eğitim merkezlerinde okuyan öğrencilere 11. sınıfın sonunda Kalfalık Belgesi, 12. sınıfın sonunda ise Ustalık Belgesi verilmektedir.

SORU 24 :

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDEN USTALIK BELGESİ DIŞINDA DİPLOMA ALINABİLİR Mİ?

Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık ve ustalık programları uygulanır, teorik ve pratik eğitim birbirini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür. Bu merkezlerde verilen temel derslere ek olarak isteyen öğrencilere diplomaya götüren fark dersleri verilir.

Mesleki eğitim merkezi öğrencileri diploma alabilmek için ustalık belgesini almaya hak kazanmış olmanın yanında Bakanlıkça belirlenecek fark derslerini mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenecek yüz yüze eğitim programları veya açık ortaöğretim kurumları yoluyla başarmak zorundadır. Bunların diplomaları fark derslerini tamamladıkları kurum tarafından ilgili mevzuatına göre düzenlenir.

SORU 25 :

YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞTE HAK KAYBI OLUR MU?

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından yükseköğretime geçişte alanlarının devamı niteliğinde önlisans ve lisans programları bulunmaktadır. Mesleki ve teknik eğitim okullarından mezun olan öğrencilerimiz Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) girerek kazanmaları halinde ön lisans (2 yıllık) ya da lisans (4 yıllık) programlarına yerleşebilirler.

Mezunlarımız yükseköğretime geçerken hiçbir hak kaybına uğramazlar.

SORU 26 :

YÜKSEKÖĞRETİMDE MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM MEZUNLARINA KONTENJAN AYRILIYOR MU?

Öğrencilerimiz, yükseköğretimlerine alanlarının devamı bir mühendislik fakültesinde devam etmek istedikleri takdirde sadece mesleki ve teknik Anadolu lisesi mezunlarının başvuru yaparak yerleştirildikleri Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlardan yararlanabilirler.

Yüksek Öğretim Kurulu'nca hazırlanarak ilan edilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre; Meslek lisesi mezunlarına üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Mezunları-M.T.O.K) kontenjan ayrılmıştır. Diğer ortaöğretim kurumu mezunları ile eşit şartlarda yükseköğretim kurumlarına girme hakkına sahiptirler.

Adli Bilişim Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği gibi alanları içeren mühendisliklere yerleşebilmek için mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olmak gerekmektedir.

SORU 27 :

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİME YÖNELİK TANITIM İLE İLGİLİ DOKÜMAN VE MATERYALE NASIL ULAŞILABİLİR?

Mesleki ve teknik eğitime yönelik meslek tanıtım videoları, broşürler, bilgilendirme sunumları vb. güncel dokümanlara Mesleğim Hayatım Portalı'ndan ulaşılabilir. Portalda; tanıtım sunumlarına, broşürlere, afişlere, alan/okul tanıtım videolarına, öğretim programlarına kadar çok sayıda içerik yer almaktadır.

<http://meslegimhayatim.meb.gov.tr>

MESLEĞİM
HAYATIM

MeslegimHayatim

Eğitim Verilen Meslek Alanları

ADALET

AİLE VE TÜKETİCİ
HİZMETLERİ

AYAKKABI VE SARACIYE
TEKNOLOJİSİ

BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ

BİYOMEDİKAL CİHAZ
TEKNOLOJİLERİ

BÜRO YÖNETİMİ

ÇOCUK GELİŞİMİ
VE EğİTİMİ

TEKSTİL
TEKNOLOJİSİ

DENİZCİLİK

MİKROMEKANİK

EL SANATLARI
TEKNOLOJİSİ

ELEKTRİK-ELEKTRONİK
TEKNOLOJİSİ

ENDÜSTRİYEL
OTOMASYON TEKNOLOJİLERİ

GAZETECİLİK

GELENEKSEL
TÜRK SANATLARI

TESİSAT TEKNOLOJİSİ
VE İKLİMLENDİRME

GEMİ YAPIMI

GIDA
TEKNOLOJİSİ

GRAFİK VE FOTOĞRAF

GÜZELLİK
HİZMETLERİ

HALKLA İLİŞKİLER

HARİTA-TAPU-
KADASTRO

HASTA VE YAŞLI
HİZMETLERİ

UÇAK BAKIM

HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ
VE SAğLIğI

İNŞAAT
TEKNOLOJİSİ

İTFAİECİLİK VE YANGIN
GÜVENLİğİ

KİMYA
TEKNOLOJİSİ

KONAKLAMA VE SEYAHAT
HİZMETLERİ

KUYUMCULUK
TEKNOLOJİSİ

LABORATUVAR
HİZMETLERİ

ULAŞTIRMA
HİZMETLERİ

MADEN
TEKNOLOJİSİ

MAKİNE VE TASARIM
TEKNOLOJİSİ

MATBAA
TEKNOLOJİSİ

METAL
TEKNOLOJİSİ

METALÜRJİ
TEKNOLOJİSİ

YİYECEK İÇECEK
HİZMETLERİ

MOBİLYA VE İÇ
MEKAN TASARIMI

MODA TASARIM
TEKNOLOJİLERİ

MOTORLU ARAÇLAR
TEKNOLOJİSİ

MUHASEBE
VE FİNANSMAN

TARIM

PAZARLAMA VE
PERAKENDE

PLASTİK
TEKNOLOJİSİ

RADYO
TELEVİZYON

RAYLI SİSTEMLER
TEKNOLOJİSİ

SAğLIK
HİZMETLERİ

YENİLENEBİLİR
ENERJİ HİZMETLERİ

SERAMİK VE CAM
TEKNOLOJİSİ

HAVACILIK VE
UZAY TEKNOLOJİSİ

TARIM

SİBER GÜVENLİK